

RAPORT
Z WYKONANIA W 2024 R.
**WOJEWÓDZKIEGO PROGRAMU
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOŁOWYCH ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII**
WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO
NA LATA 2022–2025
I EFEKTÓW JEGO
REALIZACJI

Łączymy

Aktywizujemy

Wspieramy

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

ul. Grzybowska 80/82

00-844 Warszawa

tel.: 22 376 85 00

e-mail: mcps@mcps.com.pl

Dokument wytworzono w okresie styczeń-luty 2025 r.

Opracowanie: Wydział Profilaktyki Uzależnień

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
Efekty realizacji działań podjętych w 2024 r.	6
Obszar 1 – Szkolenie kadr.....	6
Obszar 2 – Profilaktyka i edukacja.....	7
Obszar 3 – Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa	9
Obszar 4 – Diagnoza, monitorowanie problemów uzależnień oraz współpraca międzynarodowa.....	10
Podsumowanie.....	11
Rekomendacje z realizacji Programu w 2024 r.	13
Załącznik do Raportu	15

Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Województwa Mazowieckiego oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022–2025 (dalej: „Program”) został przyjęty 22 marca 2022 r. uchwałą nr 35/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego.

W Programie określono cel główny, tj. ograniczenie szkód związanych z problemami uzależnień w województwie mazowieckim oraz wskazano najważniejsze obszary, w których realizowane są cele szczegółowe i poszczególne działania:

obszar 1 – Szkolenie kadr;

obszar 2 – Profilaktyka i edukacja;

obszar 3 – Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa;

obszar 4 – Diagnostyka, monitorowanie problemów uzależnień oraz współpraca międzynarodowa.

Realizatorami Programu są Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej (dalej: „Centrum”) i Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie (dalej: „Urząd”). Instytucje te realizowały działania założone w Programie samodzielnie lub we współpracy m.in. z:

- organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom,
- jednostkami samorządu terytorialnego,
- jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej,
- Wojewódzkim Ośrodkiem Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Pruszkowie oraz innymi podmiotami wykonującymi działalność leczniczą,
- wojewódzkimi ośrodkami ruchu drogowego,
- podmiotami prowadzącymi działalność leczniczą,
- placówkami oświaty,
- policją,
- organami wymiaru sprawiedliwości,
- podmiotami ekonomii społecznej,
- mediami.

Samorząd Województwa Mazowieckiego wydatkował na realizację Programu w 2024 r. środki w kwocie: 21 635 031,99 zł.

Raport z wykonania Programu został sporządzony w oparciu o:

- a) analizę sprawozdań od podmiotów, w tym podmiotów leczniczych współpracujących z Centrum i Urzędem;

- b) analizę wskaźników określonych w Programie;
- c) kontrole podmiotów realizujących zadania publiczne zlecone organizacjom pozarządowym w ramach otwartych konkursów ofert;
- d) sprawozdania Urzędu z realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w 2024 r.

EFEKTY REALIZACJI DZIAŁAŃ

PODJĘTYCH W 2024 R.

Obszar 1 – Szkolenie kadr

Cel szczegółowy: zwiększenie kompetencji osób pracujących w systemie przeciwdziałania uzależnieniom oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym.

1. Zorganizowano 2 konferencje dotyczące profilaktyki uzależnień, w tym:
 - 1) wojewódzką konferencję pn. „Profilaktyka uzależnień – możliwości i wyzwania”, której celem było podniesienie poziomu wiedzy uczestników konferencji na temat skuteczności profilaktyki uzależnień w województwie mazowieckim; w konferencji wzięło udział 196 osób, tj. przedstawiciele: jednostek samorządu terytorialnego, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, organizacji pozarządowych, policji, oświaty, wymiaru sprawiedliwości, pracowników placówek podstawowej opieki zdrowotnej, stowarzyszeń abstynenckich, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych podmiotów działających na rzecz profilaktyki uzależnień z terenu województwa mazowieckiego;
 - 2) wojewódzką konferencję pn. „Od użycia do nadużycia: kompleksowe podejście do substancji psychoaktywnych”, której celem było podniesienie wiedzy uczestników konferencji na temat czynników sprzyjających uzależnieniu od substancji psychoaktywnych; w konferencji uczestniczyło 200 osób, tj. przedstawiciele: jednostek samorządu terytorialnego, wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego, policji, organizacji pozarządowych, placówek oświaty oraz do osób zajmujących się poprawą bezpieczeństwa w ruchu drogowym na terenie województwa mazowieckiego.
2. Zrealizowano 23 szkolenia specjalistyczne z zakresu profilaktyki uzależnień dla 580 osób, w tym m.in.: pracowników jednostek pomocy społecznej, członków komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, psychologów, pedagogów, pracowników oświaty, ochrony zdrowia, policjantów, pracowników świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowych, terapeutów uzależnień oraz innych osób zajmujących się zawodowo profilaktyką i terapią uzależnień, jak też przemocą domową związaną z problemem alkoholowym z terenu województwa mazowieckiego:
 - a) 2 szkolenia pn. „Profilaktyka uzależnień w szkole” dla 58 osób;
 - b) 1 szkolenie pn. „Pomoc osobom umieszczanym w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych w celu wytrzeźwienia” wraz z obsługą logistyczną dla 30 osób;
 - c) 6 szkoleń pn. „Profilaktyka uzależnień chemicznych i behawioralnych” dla 168 osób;

- d) 4 szkolenia dla przyszłych realizatorów programu „Unplugged” dla 68 osób;
 - e) 1 szkolenie dla członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych z terenu województwa mazowieckiego pn. „Rola gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w systemie przeciwdziałania przemocy domowej” dla 17 osób;
 - f) 1 szkolenie pn. „Europejski Program Profilaktyki EUPC (ang. European Drug Prevention Curriculum)” dla 9 osób;
 - g) 8 warsztatów nt. profilaktyki uzależnień dla 230 osób pracujących z dziećmi i młodzieżą.
3. Zorganizowano spotkanie ekspertów wojewódzkich ds. narkotyków i narkomanii oraz pełnomocników zarządów województw ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dla 36 osób.
4. Przeprowadzono 10 działań związanych z edukacją zdrowotną, obejmujących zagadnienia profilaktyki i wczesnego rozpoznania uzależnień wśród dzieci i młodzieży oraz zapobiegania skutkom zdrowotnym wynikającym z uzależnień pt. „Czuj(ni) – Psychoedukacja w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania skutkom uzależnień” – w tym m.in. opracowanie scenariuszy podcastów, materiałów edukacyjnych w formie 2 e-booków oraz 4 podcastów dla kadry medycznej i pedagogicznej oraz pracowników pomocy społecznej.

Obszar 2 – Profilaktyka i edukacja

Cel szczegółowy: ograniczenie rozpowszechnienia zjawisk: używania substancji psychoaktywnych, przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym oraz uzależnień behawioralnych.

1. W ramach współpracy prowadzonej z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, przekazano 114 dotacji na realizację zadań publicznych Województwa Mazowieckiego w obszarze „Przeciwdziałanie uzależnieniom i patologiom społecznym”, w podobszarze „Profilaktyka uzależnień”, polegających m. in. na:
- realizacji programów profilaktycznych podczas wakacyjnego wypoczynku dla dzieci i młodzieży (zadanie roczne),
 - realizacji rekomendowanych programów profilaktycznych (zadanie roczne),
 - realizacji programów profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących Płodowego Zespołu Alkoholowego (FAS) i Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD) (zadanie roczne),
 - realizacji programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dorosłych dzieci alkoholików (DDA) (zadanie roczne),
 - realizacji programów na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach (zadanie roczne),
 - realizacji programów pomocy dla osób współuzależnionych (zadanie roczne),
 - realizacji programów na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w związku z nadużywaniem alkoholu (zadanie roczne),

- realizacji programów wzmacniających proces socjalizacji dzieci i młodzieży ze środowisk marginalizowanych w oparciu o ideę twórczej pedagogiki (zadanie roczne),
 - realizacji programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej (zadanie wieloletnie na lata 2023–2025),
 - realizacji programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki selektywnej (zadanie wieloletnie na lata 2023–2025),
 - realizacji programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki wskazującej (zadanie wieloletnie na lata 2023–2025),
 - realizacji programów promujących zdrowy styl życia bez uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem działalności stowarzyszeń abstynenckich (zadanie wieloletnie na lata 2023–2025),
 - realizacji programów edukacyjnych na rzecz ograniczenia przemocy w rodzinie, w związku z nadużywaniem alkoholu (zadanie wieloletnie na lata 2023–2025),
 - wspieraniu świetlic socjoterapeutycznych, środowiskowych i klubów młodzieżowych, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji programów socjoterapii dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym (zadanie wieloletnie na lata 2023–2025),
 - realizacji programu profilaktycznego podczas wakacyjnego wypoczynku dla dzieci i młodzieży (zadanie wieloletnie na lata 2024–2026),
 - realizacji innych programów profilaktycznych w trybie z pominięciem otwartego konkursu ofert (dotacje udzielane na podstawie art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie).
2. Zrealizowano 31 działań edukacyjnych, w ramach których przygotowano i upowszechniono materiały profilaktyczno-edukacyjne na temat problemów uzależnień, w tym:
- a) przygotowano 3 broszury na temat profilaktyki uzależnień,
 - b) przygotowano ekspozycję plakatów profilaktyczno-informacyjnych i filmu edukacyjnego w ramach kampanii „Leki i alkohol – niebezpieczne związki” w ramach reklamowych wewnątrz pojazdów linii komunikacji miejskiej oraz podmiejskiej w wybranych miastach na terenie Mazowsza (Ostrołęka, Siedlce, Radom, Ciechanów, Płock, Warszawa),
 - c) przygotowano dwie książki nt. profilaktyki uzależnień pt. „Realizacja gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii z uwzględnieniem zadań z zakresu uzależnień behawioralnych” i „Profilaktyka i terapia uzależnień dzieci i młodzieży”,
 - d) zakupiono medale pamiątkowe dla członków MZSA – uczestników zlotu abstynenckiego w Murzasichle oraz 10 000 maskotek dla policji z numerem telefonu zaufania,
 - e) przeprowadzono przy współpracy z wojewódzkimi ośrodkami ruchu drogowego 17 jednodniowych szkoleń profilaktycznych dotyczących doskonalenia techniki jazdy dla 800 kierowców w wieku 18–24 lata, 55 i więcej lat oraz w wieku 25–54 lat
 - f) zrealizowano 16 zadań z zakresu edukacji zdrowotnej dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców /opiekunów w zakresie profilaktyki uzależnień i zapobiegania skutkom

zdrowotnym wynikającym z uzależnień, w tym zrealizowano: warsztaty, materiały edukacyjne, podcasty dla łącznie 964 osób.

3. Zrealizowano 4 kampanie edukacyjne, tj. 2 kampanie organizowane przez Centrum pn.: „Porozumienie dla trzeźwości” oraz pn. „Leki i alkohol – niebezpieczne związki” – w ramach, których przygotowano i upowszechniono materiały kampanijne (profilaktyczno-edukacyjne i profilaktyczno-promocyjne) oraz 2 kampanie edukacyjne organizowane przez Urząd w ramach zadań z zakresu zdrowia publicznego w obszarze edukacji zdrowotnej dotyczącej przeciwdziałania i wczesnego rozpoznawania uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz zachowań behawioralnych wśród dzieci i młodzieży na lata 2024–2025, pt. „Zdrowo myślę! Zdrowo działam!” oraz zadania pn. edukacja zdrowotna dla dzieci i młodzieży oraz ich rodziców/opiekunów w zakresie profilaktyki uzależnień i zapobiegania skutkom zdrowotnym wynikającym z uzależnień. W ramach tych kampanii zrealizowano zajęcia edukacyjne dla rodziców/opiekunów, szkolenia i webinaria on-line, dystrybuowano broszury edukacyjne.

Obszar 3 – Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa

Cel szczegółowy: poprawa jakości udzielanej pomocy, w tym terapii dla osób pijących szkodliwie, uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz dla osób z ich najbliższego otoczenia, w tym współuzależnionych.

1. Sfinansowano prowadzenie Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Pruszkowie. Do zadań ośrodka należy m.in. monitorowanie funkcjonowania placówek leczenia uzależnienia od alkoholu, ocena jakości opieki nad uzależnionymi i udzielanie konsultacji podmiotom zajmującym się rozwiązywaniem problemów alkoholowych.
2. Zrealizowano program skierowany do 86 osób, w tym 43 dzieci/młodzieży i 43 dorosłych w zakresie wsparcia oraz wzmocnienia efektów rehabilitacji dzieci i młodzieży w wieku od 13 do 21 lat z zaburzeniami psychicznymi i uzależnionych od substancji psychoaktywnych (program na lata 2024–2026).
3. Udzielono wsparcia finansowego 10 podmiotom leczniczym, realizującym działania w zakresie leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych, przekazując środki m.in. na zakup niezbędnego sprzętu i materiałów, akcesoriów do realizacji działań leczniczych i terapeutycznych, w tym prowadzenie terapii zajęciowej oraz na poprawę jakości udzielanych świadczeń.
4. Udzielono wsparcia 83 osobom, które wzięły udział w 6 zadaniach z zakresu kształcenia i podnoszenia kwalifikacji osób wykonujących zawody medyczne w podmiotach leczniczych, dla których województwo mazowieckie jest podmiotem tworzącym lub posiada udziały, udzielających świadczeń w zakresie leczenia uzależnień.
5. Rozwijano współpracę z Mazowieckim Związkiem Stowarzyszeń Abstynenckich (zrzeszającym 38 stowarzyszeń), m.in. zrealizowano dwie konferencje, zapewniono

transport dla członków stowarzyszeń abstynenckich z terenu województwa na zloty abstynenckie (w ramach których odbyły się warsztaty, wykłady, treningi umiejętności psychologicznych).

6. Wsparło działania zmierzające do aktywizacji zawodowej, edukacyjnej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu lub zwiększające dostępność do istniejących form wsparcia – objęto dofinansowaniem 3 centra integracji społecznej i 1 klub integracji społecznej w województwie mazowieckim (dotacja na wyposażenie CIS w Ostrołęce oraz KIS Dzielnicy Praga Południe m.st. Warszawy, 1 udzielona dotacja na wyposażenie i działalność przez pierwszych 3 miesięcy CIS w Warszawie oraz Płocku).

Obszar 4 – Diagnoza, monitorowanie problemów uzależnień oraz współpraca międzynarodowa

Cel szczegółowy: zwiększenie poziomu wiedzy na temat skali używania substancji psychoaktywnych i związanych z nimi problemów oraz uzależnień behawioralnych.

1. Zlecono przeprowadzenie badań pod nazwą European School on Alcohol and Other Drugs ESPAD 2024 – Europejski program badań ankietowych w szkołach na temat używania alkoholu i narkotyków ESPAD w 2024 r. na obszarze województwa mazowieckiego – przygotowano raport.
2. Umieszczono w biuletynie „Społecznie pozytywni”, wydawanym przez Centrum, informacje na temat profilaktyki uzależnień i przemocy domowej, kampaniach edukacyjnych.
3. Prowadzono współpracę z Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w celu monitorowania trendów w zakresie uzależnień oraz związanych z tym problemów. W ciągu roku odbyły się ogólnopolskie zjazdy ekspertów wojewódzkich ds. informacji o narkotykach i narkomanii (Wrocław, Kraków, Warszawa) oraz spotkania pełnomocników do spraw profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych dotyczące problematyki uzależnień oraz najnowszych trendów w zakresie uzależnień.
4. Pracownicy Centrum wzięli udział w wizycie studyjnej w Republice Czeskiej w Czeskim Centrum Monitorującym nt. polityki międzynarodowej w zakresie używania środków psychoaktywnych.

PODSUMOWANIE

Samorząd Województwa Mazowieckiego zapewnił w 2024 r. realizację Programu, udzielając pomocy merytorycznej i organizacyjnej samorządom gminnym, instytucjom i organizacjom pozarządowym oraz samopomocowym, działającym na terenie województwa, specjalizującym się w zagadnieniach dotyczących profilaktyki uzależnień, a także podmiotom leczniczym zajmującym się leczeniem uzależnień. Szczególnie istotną rolę w realizacji poszczególnych zadań Programu odegrały organizacje pozarządowe, które dobrze znają lokalne problemy i potrzeby konkretnych grup oraz dysponują odpowiednią, wykwalifikowaną kadrą, która w sposób rzetelny zrealizuje zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom. Dużym wsparciem w wykonaniu zadań zawartych w Programie był prężnie działający na terenie województwa mazowieckiego ruch abstynencki.

Na uwagę zasługuje również wsparcie finansowe przekazane przez Samorząd Województwa Mazowieckiego na prowadzenie Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Pruszkowie oraz pomoc finansowa przekazana podmiotom leczniczym na zwiększenie dostępności i poprawy jakości leczenia osób uzależnionych od alkoholu.

W efekcie podjętych działań:

- 1) zwiększyły się kompetencje osób realizujących zadania z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej związanej z problemem alkoholowym;
- 2) udzielano stałego wsparcia podmiotom realizującym rekomendowane programy profilaktyki uzależnień oparte na dowodach naukowych;
- 3) zapewniono finansowanie działalności Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Pruszkowie w realizacji zadań z zakresu leczenia uzależnień i kształcenia kadry;
- 4) dzięki wsparciu finansowemu podmiotów leczniczych przez Urząd, podniosła się konkurencyjność placówek w zakresie udzielanych świadczeń oraz zwiększyła się dostępność leczenia osób uzależnionych;
- 5) w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, poszerzono zakres działań z zakresu profilaktyki uzależnień także o uzależnienia behawioralne, a część zadań realizowana jest z ww. podmiotami w formule wieloletniej;
- 6) zwiększyła się aktywność zawodowa i społeczna osób, które ukończyły terapię uzależnień, w tym osób należących do stowarzyszeń abstynenckich; wzmocnione

zostały postawy i zachowania abstynenckie dzieci, młodzieży i dorosłych z województwa mazowieckiego;

- 7) zwiększyła się reintegracja społeczno-zawodowa uczestników centrów integracji społecznej oraz klubów integracji społecznej na Mazowszu, jak również zmniejszyło się ryzyko ich wykluczenia społecznego poprzez możliwość nabycia nowych kwalifikacji zawodowych;
- 8) zwiększyła się wiedza na temat psychologicznych mechanizmów uzależnień oraz szkodliwości i skutków działania substancji psychoaktywnych u mazowieckich kierowców;
- 9) zwiększyła się liczba materiałów profilaktyczno-edukacyjnych przekazanych do różnych podmiotów działających na terenie Mazowsza w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień;

zdiagnozowano poziom i rodzaje używanych substancji psychoaktywnych wśród młodzieży szkolnej w województwie mazowieckim – w zakresie używania narkotyków dobrym zjawiskiem jest spadek rozpowszechnienia używania przetworów konopi, a w zakresie problemów alkoholowych niepokoi wzrost rozmiarów picia, szczególnie szkodliwego czy wręcz upijania się młodzieży.

Tabela zawierająca informacje o wartości poszczególnych wskaźników Programu osiągniętych w roku 2024 stanowi załącznik do niniejszego raportu.

REKOMENDACJE Z REALIZACJI PROGRAMU W 2024 R.

Dokonano analizy działań realizowanych w ramach Programu w 2024 r., na podstawie której przygotowano wnioski i rekomendacje do dalszych działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w województwie mazowieckim, tj.:

1. W dalszym ciągu należy dbać o jakość działań profilaktycznych w województwie mazowieckim, szczególnie poprzez wspieranie i realizację rekomendowanych programów profilaktycznych opartych na dowodach naukowych.
2. Warto zwiększyć liczbę szkoleń z zakresu profilaktyki i terapii uzależnień, uwzględniających najnowszą wiedzę naukową adresowanych do różnych grup zawodowych.
3. Zasadne jest dalsze wspieranie stowarzyszeń abstynenckich na Mazowszu w celu realizacji zadań z zakresu edukacji i rehabilitacji.
4. Warto kontynuować kampanię edukacyjną „Porozumienie dla trzeźwości”, obejmującą szereg działań profilaktycznych i edukacyjnych skierowanych zarówno do dzieci i młodzieży, jak też do osób dorosłych.
5. Mając na uwadze, że w 2024 r. wysokość wnioskowanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie kwot dotacji była wyższa niż pula środków do wykorzystania, zasadnym jest zwiększenie wysokości środków z przeznaczeniem na ten cel.
6. Zjawisko nietrzeźwości na mazowieckich drogach nadal jest poważnym problemem, dlatego też w dalszym ciągu należy prowadzić działania mające na celu jego ograniczenie, m.in. poprzez realizację szkoleń lub kampanii edukacyjnych adresowanych do ogółu populacji, czy też prowadzenie zajęć edukacyjnych w szkołach nauki jazdy (np. współpraca z wojewódzkimi ośrodkami ruchu drogowego w zakresie wzbogacenia programów szkoleniowych dla kandydatów na kierowców o tematykę dotyczącą wpływu środków psychoaktywnych na organizm człowieka i zdolności poznawcze kierowcy).
7. Należy kontynuować finansowanie Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia.
8. Warto rozważyć zwiększanie kwoty przeznaczonej na finansowanie podniesienia standardów realizowanych świadczeń zdrowotnych oraz utrzymania ich na jak najwyższym poziomie.

9. Badania ESPAD 2024 wskazują, że napoje alkoholowe są najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród młodzieży szkolnej oraz że występuje wysoki odsetek osób przyznających się do osiągnięcia stanu upojenia alkoholowego (upijanie się). Z uwagi na to należy podnieść jakość i zwiększyć liczbę działań profilaktycznych adresowanych do dzieci i młodzieży, a także całych rodzin.
10. Istotne jest prowadzenie stałej współpracy z samorządem gminnym i powiatowym, jak też innymi podmiotami zaangażowanymi na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom w województwie mazowieckim. Szczególnie warto prowadzić edukację oraz motywować przedstawicieli samorządów gminnych do prowadzenia rozważnej polityki w zakresie ograniczania dostępności alkoholu. Warto systematycznie edukować decydentów, którzy mają wpływ na kształt lokalnej polityki wobec standardów rozpowszechniania środków psychoaktywnych.
11. Badania ESPAD 2024 pokazały, że następuje powolne narastanie problemu gier hazardowych wśród młodzieży, co wymagałoby zintensyfikowania działań profilaktycznych. Warto zatem zwiększyć działania Samorządu Województwa Mazowieckiego w zakresie profilaktyki uzależnień behawioralnych – dobrym pomysłem jest prowadzenie kampanii społecznej w tym zakresie.

ZAŁĄCZNIK DO RAPORTU

Wartości poszczególnych wskaźników Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Województwa Mazowieckiego na lata 2022–2025 osiągnięte w roku 2024

OBSZAR 1 – SZKOLENIE KADR

Cel szczegółowy: zwiększenie kompetencji osób pracujących w systemie przeciwdziałania uzależnieniom oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym.

Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika
Liczba konferencji finansowanych/współfinansowanych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy oraz profilaktyki w społecznościach lokalnych	2
Liczba szkoleń finansowanych/współfinansowanych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy, dotyczących tematyki FAS/FASD oraz profilaktyki uzależnień w społecznościach lokalnych	34
Liczba osób biorących udział w szkoleniach i konferencjach finansowanych/współfinansowanych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy, a także dotyczących tematyki FAS/FASD oraz profilaktyki uzależnień w społecznościach lokalnych	1 012

OBSZAR 2 – PROFILAKTYKA I EDUKACJA

Cel szczegółowy: ograniczenie rozpowszechnienia zjawisk: używania substancji psychoaktywnych, przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym oraz uzależnień behawioralnych.

Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika
Liczba programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej oraz wskazującej finansowanych/współfinansowanych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego	114

Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika
Liczba działań edukacyjnych, w tym materiałów profilaktyczno-edukacyjnych, finansowanych/współfinansowanych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego, dotyczących uzależnień, przemocy w rodzinie oraz zespołu FASD	47
Liczba kampanii edukacyjnych na temat uzależnień, finansowanych/współfinansowanych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego	4

Obszar 3 – Redukcja szkód, rehabilitacja (readaptacja, reintegracja) zdrowotna, społeczna i zawodowa

Cel szczegółowy: poprawa jakości udzielanej pomocy, w tym terapii dla osób pijących szkodliwie, uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz dla osób z ich najbliższego otoczenia, w tym współuzależnionych.

Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika
Wysokość środków finansowych przeznaczonych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego na prowadzenie Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	274 787,25 zł
Liczba podmiotów leczniczych objętych wsparciem	10
Wysokość środków finansowych przeznaczonych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego na podnoszenie jakości udzielanych świadczeń w podmiotach leczniczych	1 972 161,39 zł
Liczba osób korzystających ze wsparcia	43
Liczba zadań z zakresu kształcenia i podnoszenia kwalifikacji osób wykonujących zawody medyczne w podmiotach leczniczych, dla których województwo mazowieckie jest podmiotem tworzącym lub w których posiada udziały, udzielających świadczeń w zakresie leczenia uzależnień	6
Liczba osób biorących udział w zadaniach z zakresu kształcenia i podnoszenia kwalifikacji osób wykonujących zawody medyczne w podmiotach leczniczych, dla których województwo mazowieckie jest podmiotem tworzącym lub w których posiada udziały, udzielających świadczeń w zakresie leczenia uzależnień	83
Liczba wspieranych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego CIS i KIS	4
Liczba działań zmierzających do aktywizacji zawodowej, edukacyjnej i społecznej osób uzależnionych od alkoholu finansowanych/współfinansowanych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego	0
Liczba działających organizacji abstynenckich na Mazowszu wspieranych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego	38

OBSZAR 4 – DIAGNOZA, MONITOROWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ ORAZ WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Cel szczegółowy: zwiększenie poziomu wiedzy na temat skali używania substancji psychoaktywnych i związanych z nimi problemów oraz uzależnień behawioralnych.

Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika
Liczba zrealizowanych badań dotyczących tematyki uzależnień finansowanych/ współfinansowanych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego	1
Liczba działań dotyczących monitorowania trendów w zakresie uzależnień oraz związanych z tym problemów finansowanych/współfinansowanych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego	0
Liczba działań wspierających samorządy lokalne w prowadzeniu diagnoz i monitorowania problemów uzależnień, finansowanych/współfinansowanych przez Samorząd Województwa Mazowieckiego	0
Liczba podjętych działań w ramach sieci ekspertów wojewódzkich do spraw informacji o narkotykach i narkomanii	0
Liczba spotkań i konferencji międzynarodowych dotyczących przeciwdziałania uzależnieniom organizowanych lub współorganizowanych przez Centrum	0

Skróty użyte w tabeli:

Centrum – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

CIS – centrum integracji społecznej

FAS (Fetal Alcohol Syndrome) – płodowy zespół alkoholowy

FASD (Fetal Alcohol Spectrum Disorder) – spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych

KIS – klub integracji społecznej